

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 047 8/99-2075
Signatura: bd7rs102.doc

Oblastní pracoviště č. 4
Okresní pracoviště Tachov

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/školské zařízení:	Integrovaná základní a mateřská škola v Lesné, okres Tachov
IZO:	102 464 073
Ředitel(ka) školy/zařízení:	Mgr. Jitka Uhlíková
Zřizovatel:	Obec Lesná
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Tachov
Termín inspekce:	19. a 20. 1. 1999
Inspektoři:	Mgr. Jan Havránek
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.): Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Zřizovací listina ze dne 27. 6. 1996, rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Rozhodnutí MŠMT ČR o povolení výjimky v počtu žáků na základní škole ze dne 18. 8. 1997, čj. 21 603/97-60. Organizační řád školy. Plány práce jednotlivých vyučujících s časovým rozvržením. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1997/98. Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, sešity žáků ve třetím a čtvrtém ročníku ZŠ.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti

Základní škola v Lesné je neúplná se čtyřmi postupnými ročníky ve dvou třídách. V první třídě je I. a II. ročník, ve druhé III. a IV. ročník. Celkově do školy dochází 24 žáků. MŠMT ČR udělilo škole výjimku na 5 let pro počet žáků rozhodnutím ze dne 18. 8. 1997 pod č. j. 21 603/97-60. Od září 1996 je ZŠ integrovaná s mateřskou školou. Upravení integrace řeší v těchto dnech ŠÚ Tachov. Integrace je účelná, protože oba objekty jsou spojené a je možné řešit problémy vyplývající z provozu společně. Zejména se to týká chodu školní družiny a školní kuchyně. Budova školy je moderní, jednopodlažní. V prvním patře jsou 2 učebny, kabinet, kancelář pro vedoucí školní jídelny a ředitelna. V přízemí ZŠ je gymnastická cvičebna, dostatečně dimenzovaná šatna, školní jídelna a kuchyně, které jsou propojeny spojovací chodbou s budovou mateřské školy. V budově MŠ je šatna, jedna

třída, herna, ložnice a jídelna. K areálu školy patří zahrada s malým školním pozemkem pro potřeby ZŠ. Mateřská škola využívá větší zahradu s průlezkami a velkým pískovištěm.

Ve spolupráci se zřizovatelem byl v budově školy upraven alespoň gymnastický sálek (bývalá školní družina), který vybavením (nikoli velikostí) nahrazuje tělocvičnu. Škola nemá vlastní hřiště, pro svoji potřebu ale může využívat travnaté obecní hřiště. Fond učebnic je pro současný počet žáků dostatečně široký a aktualizovaný. Také učebních pomůcek je pro stávající počet žáků dostatek. Knihovna je dostatečně zásobena především doplňkovou četbou pro žáky. Didaktická technika zastoupená na škole je funkční, v době inspekce však nebyla využita.

Materiálně-technické podmínky výchovně vzdělávací činnosti jsou spíše nadprůměrné.

2 Hodnocení psychohygienických-podmínek

Škola má ve vztahu k počtu žáků odpovídající prostorové podmínky (učebny, chodby, WC, šatny, pracovní místa). Jednak se jedná o novou, moderní budovu, jednak je ve škole vzhledem k plánované kapacitě školy (45 žáků podle listiny o zařazení do sítě škol) téměř o 50% žáků méně). Rozvrh vyučovacích hodin a přestávek respektuje psychohygienické potřeby žáků a pedagogických pracovníků. Pitný režim není pro žáky ZŠ realizován. V případě příznivého počasí vychází děti o hlavní přestávce na chráněné prostranství před školu.

V době inspekce byla škola uklizená a přiměřeně temperovaná.

Psychohygienické podmínky jsou průměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Na základní škole pracují 3 pedagogické pracovnice. Ředitelkou školy je Mgr. Jitka Uhlíková, absolventka Pedagogické fakulty v Plzni, obor učitelství pro 1. st. ZŠ, která byla do funkce ředitelky jmenována na podzim 1997. Má 7 let pedagogické praxe. Dále na škole pracuje učitelka také s aprobací pro 1. st. ZŠ s 6 roky praxe na příslušném stupni ZŠ a další pedagogickou praxí na DDM. Na základní školu však nastoupila po delší době. Ve školní družině působí kvalifikovaná vychovatelka s 12 roky pedagogické praxe. V mateřské škole působí kvalifikovaná učitelka MŠ s osmiletou pedagogickou praxí. Provozní pracovníci jsou tři. Ze všech pracovníků dojíždí jedna.

Personální podmínky jsou spíše nadprůměrné.

4 Plnění učebních osnov

Základní škola pracuje podle vzdělávacího programu Základní škola č. j. 16 847/96 - 2 schváleného MŠMT ČR dne 30. 4. 1996 s platností od 1. 9. 1996. Porovnáním zápisů v třídních knihách s plány práce jednotlivých učitelů a osnovami vzdělávacího programu Základní škola bylo zjištěno, že osnovy jsou plněny. Je nutné pouze upřesnění látky v matematice, neboť některá témata uvedená v učebnici příslušného ročníku a následně potom v ročních plánech práce plně nekorespondují s osnovami. Dále je patrné, že škola zohlednila úpravy a doplňky vzdělávacího programu Základní škola platné od 1. 9. 1998 schválené MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod č. j. 25 018/98-22.

Učební osnovy jsou plněny výborně.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

V průběhu inspekce se uskutečnilo celkem 5 hospitací. Počet hospitací byl negativně ovlivněn nemocí jedné z vyučujících. Hospitační činnost pokryla obě třídy. Na všechny sledované hodiny byly vyučující připravené, v provedení však byly patrné rozdíly dané především delší absencí výuky na ZŠ jedné vyučující.

Jazyk český

Výuka v první hodině byla pojata v obou ročnících jako opakovací. Základem byla písemná práce připravená rozdílně pro oba ročníky. Zejména ve vyšším ročníku bylo penzum otázek příliš vysoké, takže žáci nemohli úkol splnit. Obtížnostně otázky ale odpovídaly probranému učivu, rovněž dikce otázek byla pro většinu žáků jasná. V nižší třídě bylo patrné, že někteří žáci nejsou na tento způsob práce připraveni, byli nesamostatní, nejistí. Délka písemné práce byla zejména v nižší třídě příliš dlouhá (snadnější unavitelnost žáků, postupné snižování pozornosti).

V další hodině byla sledována úroveň čtení žáků II. ročníku. Čtený článek byl procvičený v minulých hodinách. Bylo dbáno na hygienu (osvětlení, správná poloha při čtení), čtené úseky byly spíše delší. Po souhrnném přečtení následoval rozbor textu s vhodným výchovným využitím.

Matematika

Výuka matematiky byla zaměřená především na rozbor a hodnocení prověrky z minulé hodiny. Účelně byly využité především problémové příklady. Intenzita práce však byla nízká zejména počtem vyřešených příkladů. I zde projeví žáci značnou nesamostatnost. Vystupování učitelky bylo vstřícné, v naprosté většině motivovala žáky pochvalou, povzbuzením. Žáci měli velký prostor pro vlastní úvahu, názor, někdy se ale v tomto směru projeví i určité projevy nekázně. Do přímé práce byli žáci zapojeni mnohokrát, úroveň vyjadřování však byla ve většině případů průměrná.

Druhá hodina měla metodicky dobře rozvrženou stavbu (střídání přímé a samostatné práce), velmi dobře byla připravená a využitá příprava na tabuli. Zřetelný byl individuální přístup k žákům. Jednotlivé úkoly na sebe účelně a časově navazovaly. Zadané úkoly i výklad učitele byly přiměřené věku žáků.

Prvouka, vlastivěda

Výuka prvouky byla založena na práci ve skupině. Žáci pracovali částečně samostatně, částečně pod vedením učitelky. Bylo využito regionálních prvků a podpůrných metodických materiálů. Převládala metoda řízeného rozhovoru s částečným vyvozováním závěrů žáky.

Vyšší třída opět měla zadanou pečlivě připravenou prověrku, opět však tak rozsáhlou, že druhou (mapovou část) žádný žák v časovém termínu nestačil zpracovat.

Hospitované hodiny byly bez výjimky dobře připravené, zejména po materiální stránce. Metodická část nebyla ve všech hodinách optimální, vzhledem ke spojeným ročníkům musí být úkoly přesně specifikované, rozlišené a přímá práce by mohla být intenzivnější. Zadávané úkoly byly přiměřené věku žáků, prověrky však byly neúměrně dlouhé.

Žáci dostali prostor pro vlastní postoj, v některých hodinách se však projevil sklon některých žáků k vyrušování.

Celkově je možné hodnotit úroveň kvality vyučování jako průměrnou.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

V průběhu hospitací byla sledována samostatnost žáků, schopnost komunikace, úroveň vědomostí v jednotlivých předmětech, a to jak při ústních projevech žáků, tak částečně i při zadaných prověrkách.

Samostatnost žáků byla v různých režimech hodin rozdílná. V průběžném standardním chodu hodiny průměrná, při písemných prověrkách se projevovaly někdy problémy s postupem práce nebo způsobem řešení.

Komunikace žáků byla v průběhu všech hodin bezprostřední, žáci měli dostatek prostoru k vlastnímu vyjádření, většinou se projevovali spontánně. Vyučující dbali na úroveň vyjadřování žáků (vyjadřování celou větou, užívání vhodných výrazů). Méně často se využívalo projevu žáků ke zdůraznění určitých výchovných momentů, které vyplývaly z probíraného učiva. Úroveň komunikace žáků je průměrná.

V jednotlivých předmětech ve sledovaných hodinách vědomosti žáků odpovídaly daným tématům. Pro vyšší stupeň aplikace vědomostí je nutné více využívat zpětnou vazbu a vyčlenit větší prostor v hodině pro opakování základních nebo nově vyvozených pojmů. Při zadávání písemných prací buď při samostatné práci žáků nebo při písemných prověrkách dbát důsledně na přiměřenost zadání v časovém horizontu a přiměřenou obtížnost úkolů. Potěšující byla úroveň čtení žáků ve II. ročníku, kde se (kromě převažující chybné slovní intonace) neprojevovaly zásadnější nedostatky.

V tomto bodě je možné úroveň školy hodnotit jako průměrnou.

7 Výroční zpráva

Výroční zpráva je zpracována v souladu s § 17e odst. 2 zákona č. 139/1995 Sb. Je zaměřena především na konstatování stavu školy, ale nenaznačuje další náměty pro činnost školy. V kapitole „Přehledné údaje o výsledcích vzdělávání žáků“ je sice velice dobrá tabulka s průměrem známek v jednotlivých předmětech za obě pololetí, chybí však informace o neprospívajících žácích, přehled výchovných opatření, event. srovnání s předcházejícím obdobím.

Výroční zpráva má průměrnou úroveň.

8 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Vzhledem k velmi omezeným dopravním možnostem je těžké pro členy pedagogického sboru dopravit se do spádového města a účastnit se akcí, které pořádá spádová škola nebo metodický odbor ŠÚ Tachov. Z uvedeného důvodu byla účast na takových akcích téměř nulová. Realizovaná byla pouze 1 akce, a to účast v rámci školení učitelek MŠ - Baumtest. Škola odebírá dvě odborné publikace - Učitelské noviny a Rodina a škola.

Úroveň dalšího vzdělávání a odborného růstu pedagogických pracovníků je spíše podprůměrná.

9 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovný poradce není na škole ustaven. Výchovné problémy jsou řešeny všemi pedagogickými pracovníky společně, podle potřeby jsou konzultovány s rodiči individuálně nebo na třídních schůzkách. Je využívána i spolupráce s PPP v Tachově. Protidrogová prevence se uplatňuje individuálně v jednotlivých předmětech.

Rodiče mají možnost informace o prospěchu a chování svých dětí buď individuálně v přesně stanovených termínech tak, aby nebylo narušováno vyučování, nebo na třídních schůzkách.

Stav výchovného poradenství je průměrný.

10 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost

V roce 1997/98 pracovaly na škole dva zájmové kroužky - sportovní a dovedných rukou. V letošním roce je to kroužek výtvarný, sportovní, pěvecký a dramatický.

Děti MŠ a žáci ZŠ pořádají představení k mnohým příležitostem (Den matek, Vánoce, Mikuláš, Velikonoce) a účastní se akcí pořádaných školou. Soutěží v rámci spádové školy nebo okresních se škola neúčastnila.

Aktivity které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost lze označit jako průměrné.

11 Hodnocení činnosti školských zařízení

Součástí školy je školní kuchyně, školní družina a mateřská škola.

Školní kuchyně připravuje svačiny pro MŠ, obědy pro MŠ, ZŠ a malá část dospělých strážníků je z obce. Obědy se podávají ve školní jídelně, která má pěknou estetickou úroveň, stolování je dobře organizované. Obědy byly v době inspekce chutné.

Činnost MŠ nebyla sledována.

Do školní družiny bylo v době inspekce přihlášeno 11 žáků. Činnost družiny byla z hlavní budovy přemístěna do prostor mateřské školy. Činnost ŠD nebyla pro nemoc vychovatelky sledována.

Činnost školních zařízení nebyla sledována.

ZÁVĚRY

Posouzením sledované oblasti byla vymezena

pozitiva:

- zřetelný kladný posun v úrovni vzdělávání žáků na škole
- dobré materiální podmínky výuky
- velmi dobrý přístup vyučujících k žákům
- estetika školního prostředí

negativa:

- nevýhodné dopravní spojení, které omezuje zapojení dětí do soutěží v rámci spádového města, okresu. Stejně snížené možnosti k dalšímu vzdělávání mají i učitelky školy
- zohlednit věk žáků při zadávání písemných samostatných prací

